
Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2016/2147(INI)

3.5.2017

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

programmi „Horisont 2020“ rakendamise hindamise kohta seoses selle vahehindamise ja 9. raamprogrammi ettepanekuga (2016/2147(INI))

Arvamuse koostaja: Viliija Blinkevičiūtė

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1291/2013 (millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ)¹ artikli 14 lõiget 1 ja artiklit 16,
- A. arvestades, et programmiga „Horisont 2020“ süvalaiendatakse kooskõlas programmi käsitleva määruse artikli 16 nõuetega soolist võrdõiguslikkust ja soolist mõõdet teadusuuringute ja innovatsiooni puhul valdkondadeülese teemana kõigis tööprogrammi eri osades;
- B. arvestades, et programmis „Horisont 2020“ on kolm süvalaiendamise eesmärki: võrdsete võimaluste ja soolise tasakaalu edendamine projektimeeskondades, soolise tasakaalu tagamine otsuste tegemisel ning soolise mõõtme integreerimine teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud sisusse, mis peaks olema kvalitatiivne;
- C. arvestades, et EL on võtnud kohustuse edendada soolist võrdõiguslikkust ja võtta soolist aspekti kõigis oma meetmetes igakülgset arvesse; arvestades, et teadusuuringud ja innovatsioon on ELi majanduskasvu hoovad ning naiste suurem esindatus teaduses aitab kaasa innovatiivsete lahenduste levitamisele; arvestades, et naiste potentsiaali täielik ärakasutamine oskuste, teadmiste ja kvalifikatsiooni osas aitab edendada majanduskasvu, luua töökohti ja tõsta ELi konkurentsivõimet;
- D. arvestades, et ajavahemikul 2014–2015 oli naiste osakaal nõuanderühmades 51,9 %²; arvestades, et see näitaja oli ainuke, mille puhul suudeti saavutada naiste osakaalu osas püstitatud eesmärk, mis antud juhul oli 50%; arvestades, et ekspertide andmebaasides registreeritud naissoost ekspertide osakaal oli 31,1% ja hindamiskomisjonides osalevate naiste osakaal 36,7 %³; arvestades, et kummagi näitaja puhul ei saavutatud püstitatud 40% eesmärki;
- E. arvestades, et sooline mõõde oli teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud sisu puhul nähtav 36,2% toetatavate projektide puhul⁴; arvestades, et ajavahemikul 2014–2015 oli programmi „Horisont 2020“ projektides osalevate naiste arv 35,8% kõikidest töötajatest,

---

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 104.

² programmi „Horisont 2020“ 2015. aasta seirearuanne, http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/h2020_monitoring_reports/second_h2020_annual_monitoring_report.pdf.

³ Sealsamas.

⁴ Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“, Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse uuring, veebruar 2017.

mis hõlmab ka muud kui teadustööd tegevaid töötajaid¹;

- F. arvestades, et programmi „Horisont 2020“, nagu kõikide teiste ELi programmide eesmärk on täita strateegiaga „Euroopa 2020“ seotud ja muud rahvusvahelised kohustused, nagu COP21 ning kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgid, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust käsitlev kestliku arengu eesmärk nr 5; arvestades, et nimetatud eesmärke ei saavutata uute innovatsiooniliste lahenduste ning teadus- ja arendustegevusega; rõhutab siiski, et programm „Horisont 2020“ täiendab liikmesriikide endi investeringuid teadustegevusse ja innovatsiooni;
1. võtab teadmiseks, et teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas on naiste ja meeste võrdõiguslikkuse osas viimastel aastatel toimunud positiivsed muutused, ent juhib tähelepanu tugevale vertikaalsele ja horisontaalsele segregatsioonile, millega naised teadusmaailmas kokku puutuvad, ning olemasolevatele kultuurilistele ja institutsionaalsetele tõketele;
  2. väljendab heameelt asjaolu üle, et programmi „Horisont 2020“ raames toetatakse teadusasutusi soolise võrdõiguslikkuse kavade rakendamisel; väljendab heameelt ka komisjoni ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ühisprojekti üle luua soolise võrdõiguslikkuse kavade jaoks veebipõhine vahend, mis võimaldab välja selgitada parimad tavad ja jagada neid asjaomaste sidusrühmadega;
  3. rõhutab, kui oluline on säilitada võimalikult tihedad sidemed Ühendkuningriigi teadlastega, et vältida teadmussiirde katkemist või teadmiste kadu meditsiiniuuringute valdkonnas;
  4. väljendab heameelt asjaolu üle, et töötajate sooliselt tasakaalustatud esindatus on üks programmi „Horisont 2020“ hindamiskriteeriume, kuna naised moodustavad üksnes 35.8 % tööjõust; kutsub komisjoni üles kehtestama järgmises raamprogrammis nõude, et alaesindatud soo minimaalne osalemismäär peab olema 40%; väljendab ühtlasi heameelt asjaolu üle, et taotlejatel on võimalus lisada oma ettepanekutesse toetuskõlblike kuludena soolist võrdõiguslikkust käsitlev koolitus ja konkreetsed sellealased uuringud;
  5. väljendab heameelt selle üle, et programmi „Horisont 2020“ soolise võrdõiguslikkuse mõõtmise rakendamise jälgimiseks kasutatakse konkreetseid näitajaid, ent peab kahetsusväärseks, et üksnes 36,2% samal ajavahemikul kinnitatud toetuste puhul võeti teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud sisu puhul arvesse soolist mõõdet²; kutsub seetõttu komisjoni üles seadma 9. raamprogrammist mis tahes toetuse saamise eeltingimuseks soolise mõju hindamise teostamise;
  6. märgib, et hetkel puuduvad näitajaid, millega mõõta nende projektide osakaalu, mis tegelevad konkreetselt soolise võrdõiguslikkuse temade ja nendega tihedalt seotud küsimustega, nagu: tervishoid (eelkõige emade ja vastsündinute tervis), vaesusega seotud ja tähelepanuta jäänud haigused, mida põevad proportsionaalselt rohkem naised ja lapsed, toit ja toitumine, vesi ja kanalisatsioon ning juurdepääs ressurssidele; võtab sellega seoses

---

¹ Sealsamas.

² Programmi „Horisont 2020“ 2015. aasta seirearuanne, lk 53–217.

http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/h2020_monitoring_reports/second_h2020_annual_monitoring_report.pdf

teadmiseks, et puuduvad näitajaid, millega mõõta selliste projektide teostamiseks korraldatud projektikonkursside osakaalu; kutsub komisjoni üles käsitlema tulevastest programmi „Horisont 2020“ iga-aastastes seirearuannetes ja uues raamprogrammis näitajaid kõikide nimetatud teemade kohta;

7. väljendab heameelt soolise tasakaalu saavutamise üle programmi „Horisont 2020“ nõuanderühmades, kus naiste osakaal oli 2014. ja 2015. aastal 52%; peab siiski kahetsusväärseks, et ekspertide andmebaasides registreeritud naissoost ekspertide osakaalu ja hindamiskomisjonides esindatud naiste osakaalu puhul ei saavutatud alaesindatud soo 40% esindatuse eesmärki; palub komisjonil esitada uusi meetmeid sellise olukorra parandamiseks;
8. väljendab heameelt asjaolu üle, et programmi „Teadus ühiskonna osalusel ja ühiskonna heaks“ üks eesmärk on tagada sooline võrdõiguslikkus nii teadustegevuse kui ka teadusuuringute sisu puhul; väljendab lisaks heameelt toetuste üle, millega toetatakse teadusasutusi soolise võrdõiguslikkuse kavade rakendamisel ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust programmi „Horisont 2020“ raames ja Euroopa teadusruumis; taunib siiski asjaolu, et puuduvad konkreetsete eelarveread programmis „Horisont 2020“ määratletud eesmärkide jaoks;
9. on seisukohal, et programmi „Horisont 2020“ tulemuste hindamiseks on vaja täiendavat läbivaatamist, mis põhineks sellistel usaldusväärsetel ja võrreldavatel näitajatel, nagu naissoost osalejate ja naissoost projektikoordinaatorite osakaal programmis, eesmärgiga pakkuda välja kohandusi konkreetsete meetmete puhul, kui see on vajalik paremate tulemuste kindlustamiseks;
10. palub komisjonil suurendada programmi „Horisont 2020“ eelarvet, et tõsta osalevate ülikoolide ja teadusasutuste arvu, ning kutsub liikmesriike üles lihtsustama naisuurijate ja -teadlaste juurdepääsu spetsiaalsetele toetustele, et edendada võrdõiguslikkust teaduskarjääri puhul ja edendada konkurentsivõimet ELis;
11. kutsub liikmesriike üles programmis „Horisont 2020“ ja tulevases 9. raamprogrammis soolist mõõdet senisest enam arvesse võtma ning toetama ja tugevdama teadusasutuste, ettevõtete ja asjaomaste sotsiaalpartnerite dialoogi; nõuab soolise võrdõiguslikkuse eesmärkide väljatöötamist strateegiatel, programmides ja projektides teadusuuringute tsükli kõikides etappides;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama pingutusi, et likvideerida teadustöö tegijate puhul eelkõige töötingimuste osas valitsev struktuuriline sooline ebavõrdsus, nagu palgalõhe ja diskrimineerivad lepingutingimused, ning struktuuriline sooline ebavõrdsus naiste osakaalu puhul teadusasutuste ja ülikoolide juhatustes¹;
13. rõhutab vajadust edendada VKEde rahastamisvahendi abil naisettevõtlust, et ergutada naisi käsitlema ettevõtlust olulise karjäärivõimalusena, hõlbustades naiste juhitavate idufirmade jaoks juurdepääsu krediidile, vähendades bürokraatiat ja muid takistusi, et saavutada arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv; rõhutab ühtlasi, kui olulised on programmid naisettevõtjate ja naisteadlaste toetamiseks ning nõuab tungival, et EL

---

¹ She Figures 2015. https://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_gender_equality/she_figures_2015-final.pdf#view=fit&pagemode=none

toetaks konkreetsemalt nimetatud programme, sealhulgas selliste positiivsete meetmete abil nagu võrgustumis- ja nõustamisprogrammid ning luues asjakohased tingimused ja tagades igas vanuses naistele meestega võrdsed võimalused koolituse, edutamise ja ümberõppe osas;

14. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama programmi „Horisont 2020“ puudutavate teadlikkuse tõstmise kampaaniate ja teavituskampaaniate arvu ja mõju, et ergutada rohkem tütarlapsi valima loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika eriala ning hoogustada naiste osalemist teadusprojektides; kutsub komisjoni üles hindama, kas teavituskampaaniad on olnud sihipärased ja edukad naiste osalemise suurendamiseks teadusprojektides;
15. ergutab liikmesriike edendama meetmeid ja algatusi, millega väärtustatakse naiste juhipotentsiaali ja nende osalemist otsuste tegemisel, kasutades selliseid konkreetseid vahendeid, nagu mentorlus, võrgustike loomine ja rollimudelid naiste karjääri võimaluste edendamiseks;
16. kutsub komisjoni üles võtma programmi „Horisont 2020“ vahehindamise aruandes kasutusele kvalitatiivse lähenemise ja töötama aruande põhjal välja konkreetsete meetmed, millega mõõta soopõhist osalemise ja kaasamise määra, millest lähtuda programmi „Horisont 2020“ järelhindamisel;
17. nõuab iseseisva eelarverea säilitamist soopõhiste struktuurimuudatusprojektide (nagu GERI projekt ajavahemikuks 2014–2016), aga ka muude soolise võrdõiguslikkuse teemade rahastamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas;
18. nõuab, et 9. raamprogrammi ettepanekusse integreeritaks mõõdetavate eesmärkidega tõsiseltvõetav soolise võrdõiguslikkuse strateegia ning et uue raamprogrammi jaoks esildatavasse alusmäärusse lisataks täpsemalt sõnastatud ja konkreetsete eesmärgid soolise mõõtmise integreerimiseks; peab oluliseks jätkuvalt toetada soolist võrdõiguslikkust kui valdkondadeülest eesmärki ja konkreetset rahastamiskõlbulikku valdkonda tööprogrammi igas eri osas.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 0 0: 6
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Viorica Dăncilă, Arne Gericke, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Stefan Eck, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Ildikó Gáll-Pelcz, Kostadinka Kuneva, Marc Tarabella, Monika Vana